

శీల పరిశీలన

వాడా ? వాడి బతుకు నన్నడగండి చెబుతాను. నేనువాణి ఇంతప్పుణుంచి ఎరుగుదు. వెనకటి జన్మలో ఏదో మహాపాతకం చేసుకోకపోతే నాకు వాడు రక్త స్పర్శగల బంధువై వుండటం జరగదని ఎన్నో సార్లనుకున్నా.... యీ వెధవని చిన్నతనంలో ఎన్నిసార్లైతూ మోశాను ! తల్చుకుంటే వొళ్లు గరిపొడుస్తుంది....

వీడి బతుకు ప్రపంచాని కివాళ తెలిసింది గాని నాకు చిన్నప్పుణుంచి తెలుసు. ఇంతకాలం వీడు ప్రపంచాన్ని యెటా "పూల్" చేశాడా అని నాలోనేను వితర్కిస్తా. ఇప్పటికైనా వీడి నిజస్వరూపం లోకాని కర్మమవుతున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషం గావుంది. పాతికేళ్ల క్రితమే నాకు వీడిగుట్టు తెలుసుకదా అని గర్విస్తున్నాకూడా!....

చెబితే నమ్మరుగాని, మా వాళ్ళొకప్పుడు వీణి నాకు నమూనాకింద చూపేవాళ్లు. వాడు నా మాదిరిగా ఎప్పుడూ పోరుపెట్టి యాడవట్ట ! పక్కలో ఉచ్చ పొయ్యట్ట ! తల్లి దగ్గరలేకపోయినా గంటలకొద్దీ అల్లరిలేకుండా ఆడుకుంటాట ! వాడి శ్రాద్ధంట్ట ! వొసినెకాట్ట ! ఆ పొగడ్తలకీ, మెప్పులకీ వెల్లికిలా పట్టానికీ అంతుండేది కాదు.

తెలీకడుగుతా, ఇవా నత్పురుష లక్షణాలు ? ఇప్పుడు మనం హీటరువంటి గొప్పవాణ్ని తీసుకుంటే ఆయన చిన్నతనంలో యాడవలేదనీ, పక్కలో ఉచ్చ పొయ్యలేదనీ రుజువవుతుందా ? పసివాడు, పసివాడు చేసే పనెప్పుడైతే చెయ్యడో అప్పుడే వాణ్ని మనం సందేహించాలి. మన పెద్దల కాపాటి తెలివితేటలుంటే మన దేశంలో మేచ్చు లీ విధంగా చెలరేగటం ఎందుకు జరుగుతుంది?

ఈ త్రాఱుడు పెరిగినకొద్దీ వీడిది విషస్పృచ్ఛ అనే సంగతి పెద్దలకీ తెలిసి రాకపోతుందా అని ఎంతో ఓర్పుతో వున్నా. నిజం బయటపడుతోనే వచ్చిందికాని కనిపెట్టే నాదుడేడి ?

అయిదోయేట యీ వెధవని చదవేసే బడికి ఎగురుకుంటూ వెళ్ళాడు. అందరూ "మస్కా" తిన్నారు: ఓహో, ఎంత బుద్ధిమంతుడన్నారు. అందరూ అనటమేమిటి? వాడి మేష్టరే అన్నాడు: ఆ యీడునే వాడు పంతుల్ని బుట్టలో వేశాడంటే వాడి తడాఖా ఎటువంటిదో ఆలోచించండి మరి.

చదువులో వున్నంతకాలమూ వాడు మేష్టరని వంచిస్తూనే వచ్చాడు. వాడి దగ్గర పొడిచేసే తెలివితేటలేవనీ, రోజూ పుస్తకాలు పడచదివి మంచి మార్కులు తెచ్చుకుంటున్నాడనీ, పాపం, ఆ ఉపాధ్యాయులెరగరు. తెలీకడుగుతాను-పుస్తకాలు పడచదివే వాడికి మార్కులు రావుటండి ? అదికూడా ఓ ప్రతిభేనా ?

చదవ మంటే ఒక్క స్కూలు పుస్తకాలేనా ? అడమైన నవలలూ, నాటకాలూ చదివేవాడు. యెవరే పుస్తకం గురించి మాట్లాడదామన్నా వాడికి తెలుసునాయె. ఇక అటువంటి వెధవతో పుస్తకాల గురించి మాట్లాడి ఏం ప్రయోజనం ?

వీడి చదువు తగలెయ్యా, చదువు కాదుగాని, మా కుటుంబాలోవున్న కుర్ర కారంతా వీడి మూలంగా చచ్చి ఊరుకున్నాం. చదువుకున్న వాడికన్నా చాకలివాడు మేలనే సామెతకూడా మరిచారు మా పెద్దలు. వాడు చూడరా ! లక్షణంగా ఎట్లా క్లాసులు గడుస్తున్నాడో అని మావాళ్లు ఒకటే వెలికిలా పట్టం !

అయిందా ? వీడు హైస్కూలు పూర్తిచేసి కాలేజీలో చేరాడండీ. అక్కడాయిదే తంతు. ప్రతి సబ్జెక్టులోనూ యీ కుంకే నిధి. లెక్చరర్లంతా వీణీచూసి వెలికిలా పడేవాళే. దిక్కుమాలిన అసోసియేషన్ న్నిటికి వీడే సెక్రెటరీ! ఈ మాట ఎప్పుడైతే విన్నానో అప్పుడే అనుకున్నా: వీడి గ్రహాలింకా నీచకు తిరగలేదు. ఇంకా వీడు కొంతమందిని మోసంచేసికాని బయట పడడని !

కాని వీడి గ్రహాలు అప్పటికే దిగిరాసాగినై . ఎందుచేతంటే వాడు ఇంటరు చదువుతుండగానే కాటకిం వచ్చిపడి వీడి తండ్రిని అప్పలవాళ్ళు వొత్తిడిచెయ్యటం జరిగింది. ఉన్న అయిదువేల అప్పు తీరటానికి ఏడెకరాలూ చాలుతుందా, ఇలుకూడా పోతుందా అనే పరిస్థితి ఏర్పడ్డది. అటువంటి కష్ట పరిస్థితిలో ఈ దౌర్భాగ్యుడేం చేశాడో చెబితే మీరు నమ్మరు. ఇంకో నాలుగు మాసాలలో పరీక్షలనగా చదువు చాలించుకుని ఇంటి కొచ్చేశాడు ! అదేమిట్రా అని, నాబోటి వాళ్ళడిగితే, యీ పరిస్థితులో యీ చదువుకోసం కానీ ఖర్చుచేసినా వ్యర్థమే అన్నాడు. నిక్షేపంలాంటి చదువుంటే వాడికంత తేలికయిపోయింది ! “బుద్ధి కర్మాను సారిణి” అని చెడిపోయ్యే కాలాని కీలాంటి బుద్ధులు పుడతాయి. తన దిక్కుమాలిన చదువుకోసం ఆ సీకి కరారావు డయిన విషయంకూడా గమనించలేదు. ఆ మాట మేం చెబితే పది పన్నెండేళ్ళమీద తన కిందయిన వెయ్యిరూపాయలకే ఆ సీ పోయిందా అని మహా తెలివిగా అడిగాడు. ఇద్దరాడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళకి అయిన ఖర్చు మాటేమిటన్నాడు. ఇవేగా తెలివితేటలూ... ఆసత్సమయంలో ఆడతోబుటువుల మీద యాడవటం!.... తెలికడుగుతాను, వెయ్యి రూపాయలంటే ఈ రోజులో మాటలా? చదువు లేకపోతే పీడాపారి, వెయ్యిరూపాయలుంటే ఓ కాఫీ హోటల్లో చింతపండు దుకాణమో పెట్టుకుని కాలిమీద కాలేసుకు హాయిగా బతకొచ్చునే ! ఆ మాటంటే మనమీద పడేడుసాడు. చిలర దుకాణాలు పెట్టుకు బతకమంటావా ? అని అడుగుతాడు. అవసరమైతే అన్నీ చెయ్యాలి. మరి అప్పుకింద వాడి ఆ స్తిపాస్తులు క్షవరమైనమాట అబద్ధమా ? చిలరకొట్టు పెట్టుకుని బతకమని విధిలో రాసిఉంటే తప్పుతుందా ?

ఇంకా చిలరకొట్టే గౌరవనీయ మంటాను. ఎందుకంటే—ఈ నీచుడు అంత కన్నా హేయమైన పనిచేసి జైలుకు పోయినాడు! కాంగ్రెసుట, దేశభక్తిట, స్వాతం

త్ర్యదీక్షట, సత్యాగ్రహమట! వెళ్ళి జైల్లో కూచున్నాడు. ఆ పురుషోత్తంగారు, “మా పిల్లను చేసుకో నాయనా, ఇవాళ పోయిన ఆ స్త్రీ మళ్ళీ రేపురాదా? మళ్ళీ కాలేజీలో చేరి నీ యిష్టమైన చదువు చదువుకో, నే చెప్పిస్తాను?” అంటే ససేమిరా అన్నాడు. చక్కనిచుక్క ఆ పురుషోత్తం గారిపిల్ల; అదీ వాడు లక్ష్యం చెయ్యలేదు. పవిత్రమైన గృహస్థాశ్రమ ధర్మం స్వీకరించాలనే చింతకూడా వాడిక్కలగలేదు. పెద్ద మనిషి మాట తీసెయ్యడం ధర్మం కాదనికూడా తోచలేదు. “నాకింకా పదిహేడన్నా నిండ లేదు. మీ పిల్ల కెనా పదకొండేళ్ళే కదా, చదువు చెప్పించండి. మీరు కోరినట్టు నేనా పిల్లను చేసుకుంటా”నన్నాడు. ఆడపిల్లకి చదువు చెప్పించాలిట! ఆ పిల్ల చదివి, ఈడేరి, ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోయిన తరవాత అప్పుడు చేసుకుంటాట్ట.

కాకపోయినా జైలుగీత ఉన్న వెధవకి పెళ్ళెక్కడన్నా అవుతుందా? వెళ్ళాడు జైలుకు, నలుగురూ, ఓహో, అన్నారు ఉంటారుగా గుడ్డికుంకలు !

జైలునుంచి తిరిగొచ్చాడు. మాల మూకనీ, బొదిగ మూకనీ వెంటపెట్టుకు తిరిగాడు. వాళ్ళకి చదువు చెప్పించాలన్నాడు. తను చదువుకుని ఇంత వెలగబెట్టాడు; ఇకవాళ్ళు వెలగబెడతారు. ఏదో భయభకులుగా మననిచూసి అట్లా పక్కకి తప్పు కున్నారు. వాళ్ళతో కలసి వీడేమేం కూళ్ళు కుడివాదో నాకెత్తే తెలీదు. కాని వీడు కులభ్రష్టుడైనా డనటానికి సందేహం లేదు. వాడు కులభ్రష్టుడు కాకపోతే ఇక సంఘంలో కులభ్రష్టు డనే వాడెట్లా ఉంటాడని అడుగుతున్నా. తెలిసిన వాళ్ళెవరన్నా సమాధానం చెప్పండి.

ఈ లోపుగా వీడు సోషలిస్టులతో కలిసి తిరగటమూ, చదవరాని చదవరాని పుస్తకాలు చదవటమూ, పనివాళ్ళ సంఘాలోకి పోయి వాళ్ళని చెడగొట్టడమూ మొదలైన పనులు చేస్తున్నట్టు తెలిసింది. విపవంట, సమ్మెలట; ఒక దేవుడులేదు. దైవం లేదు; కులం లేదు. మతం లేదు; మాన మర్యాదలేవు, ఉచ్చనీవాలు లేవు ! అంతా ఎంగితి మంగలంచేసి పనివాళ్ళచేత సమ్మెలు చేయించి అరాజకం తెచ్చిపెడదామని. ఏమాట కొమాట చెప్పాలి. కాంగ్రెసువాళ్ళ ఉద్దేశ్యంకూడా అరాజకం తెచ్చిపెట్టటమే అయినా, ఇంత కలిలేదు. ఇంత పాతకంలేదు. ఆమాటంటే “నేను గాంధీజీ సిద్ధాంతాలు దాటిపోవటం లేదు. హరిజన సమస్యగురించి, కష్టజీవుల హక్కుల్ని గురించీ ఆయన అన్నమాటలు నువు వినిపించుకోలేదు” అన్నాడు. పైగానన్ను సనాతనిస్టువన్నాడు !

ఈ విధంగా వీడు అయిదేళ్ళు గదిపాడు. ఈ లోపల వీడికెట్లా జరుగుతూ వచ్చిందీ నా కర్మం కాలేదు. ఉండటానికి ఇల్లయితే దక్కిందిగాని తిండి ఎట్లా తిన్నాడు? వాణ్ణి ఆ విషయం నాకు లెక్కచెప్పమనండి. ఆ ముసలి వృద్ధులంటే వాళ్ళకి అల్లుళ్ళే చెరో అయిదు పంపించేవాళ్ళు; ఎట్లాగో గడిచిపోయింది. వీడి మాటేమిటి ?

ఇంతలో వీడి తండ్రి మంచాన పడ్డాడు. తల్లి ఏడుకొండల వాడికి మొక్కొని ముడుపు కట్టింది. ఈ వెధవకు దైవ నిరసనగా? ఆ తండ్రి కాస్తా చచ్చాడు. పాపం ఊరికే పోతుందా? ఈ విధంగా వీడు తండ్రిని కాస్తా తన పొట్టన పెట్టుకున్నాడు. తండ్రి కోసం వలవలా ఏడ్చాడు. ఆ దొంగ యేడుపు చూసి అంతా మోసపోయినారు - నేనుతప్ప!

ఈ పరిస్థితిలో ఈ వెధవ ఏం చేశాడనుకున్నారు? కాలేజీలో చదువుతున్న ఆ పురుషోత్తంగారి అమ్మాయి పెళ్ళిచూపులు చూసి, భ్రమసి, పండువంటి బ్రహ్మచర్యం కాస్తా పాడుచేసి, ఆ పిల్లను పెళ్ళాడాడు. ఓ పెద్దల సభలేదు, తాంబూలా లిచ్చుకోవటం లేదు. ఆ పిల్ల వీడికో ఉత్తరం రాసిందట; వీడు వెళ్ళాట. ఇద్దరూ కలిసి మాట్లాడుకున్నారట పెళ్ళయి పోయింది. పురుషోత్తం గారిటువంటి పెళ్ళికెట్లా ఒప్పుకున్నాడో నా కర్థం కాలా! పిల్లమో నమ్మకంగా రజస్వలా అయింది. మగపిల్లలతో కలిసి చదువుతున్నది. ఉత్తరాలు రాయటంకూడా నేర్చింది! ఆ స్థితిలోవున్న మనిషి తప్ప మనవాడికి పెళ్ళాటానికి పనికిరాలా!

వీదో అయిపోయింది. కాని పెళ్ళాన్నికూడా వాడు బుటలో వేసుకుని ఊరు కున్నాడు. అంత చదువుకున్నా మనిషి వీడి మాయకెట్లా లోబడిందో నాకర్థం కాదు. వాణి ఒక నగ లడగదు. బట్ట లడగదు పూలన్నా అడగదు. ప్రతిదానికీ వాడు డి అనక ముందే డి అంటుంది. సాటి ఆడవాళ్ళతో తన కష్టసుఖాలు చెప్పకోవటము లేదు. పాడూలేదు; గొప్పగా నలుగురూ చెప్పకో గలండులకని అత్తగార్ని నెత్తిన పెట్టుకుంటుంది. ఆరునెలు సావాసం చేస్తే వారు వీరవుతారన్నట్టు అదికూడా వాడంతదయి కూర్చుంది. నే ఒక్కటే సూత్రం చెబుతున్నా. పెళ్ళామన్న మనిషి కాపరాని కొచ్చిన ఏ నెల రోజులపాదో మొగుడికేసి కళ్ళలో ప్రాణాలు పెట్టుకుమా సే అది ఆపేక్ష అనుకోండి; అదే సంవత్సరాలపాటు జరిగితే శుద్ధమోసం అనుకోండి. తన్నూ తన భార్యనీ చూసి, మావంటి వాళ్ళం మమ్మల్నిచూసి మూతి ముడుచుకొని మొహంబిట్టించే భార్యలను వొదిలేస్తామని వాడేమన్నా అనుకుంటున్నాడేమో! అది శుద్ధ పొరపాటు - అని నేను గట్టిగా నొక్కి వక్కాణించ గలను.

తీరా యుద్ధం వచ్చేటప్పటికి వీడి అసలు రంగు బయటపడింది. వీదో చెంప యుద్ధాన్ని సమర్థిస్తూ యుద్ధప్రయత్నం చేసి బాగుపడ్డ వాళ్ళని తిట్టాడు. దోపిడిగాళ్ళు న్నాడు. దొంగ వ్యాపారులన్నాడు. వాళ్ళు బాగు పడ్డారని వీడికి కడుపుమంట! తను పోయి ఆ అలగా మూకతో చేరి వెధవ చాకిరీ అంతా చెయ్యకపోతే తనూ వీదో అవ కాశం చూసి ఇంత వెనకేసు కోరాదూ? ఎవడొద్దన్నాడూ? పోనీ ఆ కాంగ్రెసుతో నన్నా చేరి జైలుకు పోయినాడా? అదీలేదూ? జైలు తప్పించుకోడాని కొక మంచి మార్గం కనిపించింది. రష్యాభక్తులో చేరిపోయి యుద్ధప్రయత్నం భగ్నం చెయ్యటం

కూడదన్నాడు. కాంగ్రెసును ఎదిరించి కాంగ్రెసు తీర్మానం తప్పన్నాడు. కాంగ్రెసు విరోధి అంటే చంపేస్తారని తనుకూడా కాంగ్రెసు నియమానుసారమే, కాంగ్రెసు కోసమే పని చేస్తున్నాడు. ఒక చెంప మహా కాంగ్రెసు నాయకుల్నందర్నీ విమర్శిస్తూ కాంగ్రెసును వెనకేసుకొస్తాడు. అదేమిట్రా అంటే నాయకులు గాక వేరే కాంగ్రెసు ననుసరించే ప్రజలెవరో ఉన్నారుట. కాంగ్రెసే బలవత్తరమైన సంస్థట మళ్ళీ : వీడి వంటి వాళ్ళని సంఘం ఇప్పుడిప్పుడర్థం చేసుకుంటున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. వీడి తాలూకు నిజం తెలుసుకోవటానికి ఒకటే మార్గం : వీడు ఉచితమైన మాటలు మాట్లాడినప్పుడల్లా అది పిరికితనం కొద్దీ ఆడే దగా మాటలనుకోండి; అనుచితాలు మాట్లాడినప్పుడల్లా అది కొవ్వెక్కి పొగరుకొద్దీ చేసే పేలాపన అనుకోండి. వీడి శీలం ఇట్టే అర్థమైపోతుంది.

—ముద్రణ : తెలుగుతల్లి, జనవరి, 1946-